أرنَب وأسَد

حَكوا مِن زَمان عَن مَكان في إحدا لِبلاد, إللي كانَت كُلها غابِة. فيها كُل أنواع الحَيوانات البرّية ولِوُحوش المُفتَرِسة والطُّيور, والمَرعي والمَي بِلا حُدود. لَكن هادي الوُحوش, إللي كانَت تعيش في الغابِة, ما كانَتش سَعيدِة ولا مَبسوطة, لأنها ما كانَتش أمينِة على حياتها. كانَت عايشِة في خوف وخَطَر مُتَواصِل. هادا الخَطَر وهادا الخوف كان مَصدَرهُم وسَبَبهُم أسَد كبير وقَوي ومُخيف. كان هادا الأسَد يِفترِس مِنها كُل ما أجا على بالُه وعلى خاطرُه.

في يوم مِن الأَيام إجتَمعَت هادي الوُحوش مِنشَان تِبحَث عَلى حَلّ لَمشكِلِة أمِنها وحَياتها. وقرَّرَت في هادا الإجتِماع, إنُّه يروح وفِد مِنها للأَسَد, مَلِك الغابِة, ويقدِّم لُه إقتِراح إللي إتفَقوا عليه كُلهُم بِالإجتِماع. وفِعلاً, راح هادا الوَفْد إلى الأسَد, مَلِك الغابِة, وقدَّم الإقتراح إللي بيقول هيك:

واحد: إنُّه الأسَد ما يِفترِس أو يخوِّف أي وحِش مِن الغابِة;

تِنين: مُقابِل هادا الشّرط, بتِتعَهَّد الوُحوش إنها تقدِّم لُه كُل يوم حَيوان مِنها, مِنشان يِتغذَّى عليه.

وافَق الأسَد قَوام على شُروط الإتِفاقية وِتعهَّد وَفد الوُحوش بِالتَنفيذ, وهيك تَمّت الصُّلحة بين الطرفين. وصارَت الوُحوش تِعمِل كُل يوم قُرعة, والحيوان, إللي كانَت تِقَع عَليه القُرعة, كان غَدا الأسَد لهَداك اليوم. كانوا يِبعَتوه مع وحش تاني, مِنشان يوصّلُه ويسلّمُه للأسَد, بِموجب الإتِفاقِية. وهيك مَشا الحال بِدون مشاكِل وبِمُحافظِة الطرفين.

وفي يوم مِن الأيام وِقعَت القُرعة عَلى أرنَب. وهادا الأرنَب خاف كتير, وصار يفكِّر في طريقة يِنقِذ فيها حَياتُه.

אָרנַבּ וּאַסַד

חַכּוּ מִן זַמַאן עַן מַכַּאן פִּי אִחדַא לֶ-בּלַאד, אִלִּי כַּאנת כֻּלַּהַא עַאבֶּה. פִּיהַא כֻּלّ אַנוַאעֶ‿ל-חַיַואנַאתֶ‿ל-בַּרִּיֶּה וִל-וֻחוּשֶ‿ל-מֻפתַרִסֶה וּט-טֻיוּר, וִל-מַרעַא וִל-מַיّ בִּלַא חֻדוּד. לַאכֶּן הַאדִי‿ל-וֻחוּש, אִלִּי כַּאנַתֶ‿תעִיש פִּי‿ל-עַאבֶּה, מַא כַּאנַתֶ-ש סַעִידֶה וַלַא מַבסוּטַה, לִאַנהַא מַא כַּאנַתֶ-ש אַמִינֶה עַלַא חַיַאתהַא. כַּאנַת עַאישֶׁה פִּי ח'וֹף וּחַ'טַר מֻתַוַאצֶל. הַאדַא‿ל-חַ'טַר וּהַאדַא‿ל-ח'וֹף כַּאן מַצדַרהֹם וּסַבַּבּהֹם אַסַדֶ‿כּבִּיר וּקַוִּי וּמֻחִ'יף. כַּאן הַאדַא‿ל-אַסַד יִפתֶרִס מִנהַא כֻּלّ מַא אַגַ'א עַלַא בַּאלוֹ וּעַלַא חַ'אטרוֹ.

פִּי יוֹם מִנֶ‿ל-אַיַּאם אִג'תַמַעַת הַאדִי‿ל-וֻחוּש מִנשַׁאן תִבּחַת' עַן חַלّ לַמֻשכִּלֶת אַמֶנהַא וּחַיַאתהַא. וּקַרַּרַת פִּי הַאדַא‿לִ-אִג'תִמַאע, אִנّוֹ‿ ירוּח וַפֶד מִנהַא לַל-אַסַד, מַלֶכֶ‿ל-עַאבֶּה, וִיקַדֶּם-לוֹ אִקתִרַאח אִלִּי‿ תַּפַּקוּ עַלֵיה כֻּלַּהֹם בִּל-אִג'תִמַאע. וּפֶעלַן, רַאח הַאדַא‿ל-וַפד אִלַא‿ל-אַסַד, מַלֶכֶ‿ל-עַאבֶּה, וּקַדַּמֶ‿לִ-אקתִרַאח אִלִּי בִּיקוּל הֵיכּ:

וַאחַד: אִנّוֹ‿ל-אַסַד מַא יִפתֶרִס אַו‿ יחַ'וֶּף אַיّ וַחֶש מִנֶ‿ל-עַאבֶּה;

תֶנֵין: מֻקַאבֶּל הַאדַא‿ש-שַׁרט, בִּתתעַהַּדֶ‿ל-וֻחוּש אִנהַא‿ תקַדֶּם-לוֹ כֻּלّ יוֹם חַיַואן מִנהַא, מִנשַׁאן יִתעַדַּא עַלֵיה.

וַאפַקֶ‿ל-אַסַד קַוַאם עַלַא שֻׁרוּטֶ‿לִ-אתִּפַאקִיֶּה וּתעַהַּד וַפדֶ‿ל-וֻחוּש בִּת-תַנפִיד, וּהֵיכּ תַמַּתֶ‿ס-סֻלחַה בֵּינֶ‿ט-טַרַפֵין. וּצַארַתֶ‿ל-וֻחוּש תִעמֶל כֻּלّ יוֹם קֻרעַה, וִל-חַיַואן, אִלִּי כַּאנַת תֶקַע עַלֵיה אִל-קֻרעַה, כַּאן עַדַא‿ל-אַסַד לַהַדַאכֶּ‿ל-יוֹם. כַּאנוּ יִבּעַתוּה מַע וַחש תַאנִי, מִנשַׁאנ‿ יוַצַּלוֹ וִיסַלّמוֹ לַל-אַסַד, בִּמוּגַ'בֶּ‿לִ-אתִּפַאקִיֶּה. וּהֵיכּ מַשַׁא‿ל-חַאל בִּדוּן מַשַׁאכֶּל וּבִמֻחַאפַזֶתֶ‿ט-טַרַפֵין.

וּפִי יוֹם מִנֶ‿ל-אַיַּאם וִקעַתֶ‿ל-קֻרעַה עַלַא אַרנַבּ. וּהַאדַא‿ל-אַרנַבּ חַ'אפֶ‿ כּתִיר, וּצַאר‿ יפַכֶּר פִּי טַרִיקַה יִנקֶד פִּיהַא חַיַאתוֹ.

ארנב ואריה

סיפרו מזמן על מקום באחת הארצות, אשר היה כולו יער, בו כל סוגי חיות הבר וחיות הטרף והעופות, והמרעה והמים ללא גבול. אבל אותן חיות הפרא, אשר היו חיות ביער, לא היו מאושרות ולא מרוצות, מכיוון שלא היו בטוחות בחייהן. היו חיות בפחד וסכנה מתמשכת. הסכנה הזו והפחד הזה, היה מקורם וסיבתם, אריה גדול וחזק ומפחיד. היה האריה הזה טורף מהן כל פעם שבא לו והתחשק לו.

ביום מן הימים, התאספו החיות הללו כדי לדון אודות פיתרון לבעיית ביטחונן וחייהן. והחליטו במפגש הזה, שתלך משלחת מהן לאריה, מלך היער, ותגיש לו הצעה אשר הסכימו עליה כולן במפגש. ואכן, הלכה המשלחת הזו אל האריה, מלך היער, והגישה את ההצעה אשר אומרת כך :

אחד : שהאריה לא יטרוף או יפחיד אף חיה מהיער ;

שניים : בתמורה לתנאי זה, מתחייבות החיות שהן יגישו לו כל יום חיה מביניהן, כדי שיאכל אותה לארוחת צהריים.

הסכים האריה מיד לתנאי ההסכם, והתחייב [בפני] משלחת החיות לקיים <בביצוע>, וכך נשלמה הסולחה בין שני הצדדים. והחלו החיות לעשות כל יום הגרלה, והחיה אשר הייתה נופלת בהגרלה, הייתה ארוחת הצהריים של האריה ליום ההוא. היו שולחים אותה עם חיה אחרת, כדי שיביא אותה וימסור אותה לאריה בהתאם להסכם. וכך נמשכו הדברים <צעד המצב> בלי בעיות ובהקפדה <שמירה> של שני הצדדים.

וביום מן הימים נפל הגורל על ארנב. והארנב הזה פחד מאוד, והחל לחשוב על דרך להציל בה את חייו.

شو عِمِل؟ وقَّف وقال لأصحابُه: "إذا بتَعطوني فُرصة أخيرة وزغيرة, أنا مُستَعِد أريِّحكُم مِن شَرّ وخَطَر هادا الأسَد الظالِم, إللي ما بِحسِب حساب القوي, ولا بِرحَم الضعيف. شو رأيكُم؟"

جاوَبَت الوُحوش: "كُلنا موافقين, بسّ إستَعجِل, أحسَن يِزعَل الأسَد ونِخسَر الإتِفاقية."

قال الأرنَب الزغير: "إبعتوا لَلأسَد الوحِش, إللي مِن عادتُه يقدِّم الضَّحيِة للأسَد, حتَّى يخَبرُه إنُّه يِمكِن أتأخَّر شوَي عَن المَوعِد المُقَرَّر."

الوُحوش وافقَت وكُل إشي مَشا بِموجَب البَرنامِج. والأرنَب راح, وصار يِمشي شوَي شوَي, حَتّى تأكَّد إنُّه وَقت الغَدا تبَع الأسَد فات ميعادُه. وصل الأرنَب وتقدَّم وقرَّب على الأسَد شوَي شوَي. شافُه الأسَد, وهوِّ جوعان كتير وزَعلان أكتَر. ومِن كُتر الجوع والزَّعل احمرَّت عيونُه, حتّى صارَت زي الجمِر, وقف عرِجليه وصَاح: "مِن وين جيت؟ وليش هالتأخير؟"

قال الأرنَب: "أنا, يا سيدي, رَسول الوُحوش, بَعتوني لَعِندَك, وكان جاي معي كَمان أرنَب كبير وسَمين مِنشان غَداك. وفي الطريق لِحِقني أسَد وأخدُه غصبا عَنّي. ولمَّا قُلِت, إنُّه هادا الأرنَب غَداك, يا سيدي, جاوَبني: "أنا هون صاحِب هادي الغابِة, أنا هون الكُل في الكُل. هادي الغابِة وكُل ما فيها مِن أرض, سَجَر, مَيّ, مَرعَى وُحوش كُلها إلي, وبَسّ إلي!" وِزيادِة على هادا كُلُه سبَّك وشَتَمَك, يا سيدي وسيد كُل الغابِة. وهيني جيت مِستَعجِل أخبرَك بلِّي صار. وإحنا كُلنا تحِت أمرَك, يا مَلِكنا!"

سِمِع الأسَد هادا الكَلام, زِعِل كتير وعيونُه صارَت تِقدَح شرر, وصاح: "وينُه, هادا إللي بِتحدَّاني؟ قوم, يا أرنَب, ورِّيني مَطرَحُه! وين شُفتُه؟"

שוּ עִמֶל? וַקַּף וּקַאל לַאַצְחָאבוֹ: "אִזַא בָּתעטוּנִי פֻרצָה אַכִ'ירֶה וּזעִ'ירֶה, אַנַא מֶסתַעֶּד אַרַיֶּחכֹּם מִן שַׁרّ וּכָ'טַר הַאדַא ל-אַסַד ז-זאלֶם, אִלִّי מַא בִּיחסֶב חסַאבֶּ ל-קַוִי, וַלַא בִּירחַמֶ ד-דַעִיף. שוּ רַאֵיכֹּם?"

גַ'אוּבַתֶ ל-וֻחוּש: "כֻּלַּנַא מוַאפקִין, בַּסّ סתַעגֶ'ל, אַחסַן יִזעַלֶ ל-אַסַד וּנִכ'סַרֶ ל-אתִּפָאקִיֶּה."

קַאלֶ ל-אַרנַבֶּ ז-זעִ'יר: "אִבעַתוּ לַל-אַסַדֶ ל-וַחֶש, אִלִّי מִן עַאדתוֹ יִקַדֶּמֶ ד-דַּחִיֶּה לַל-אַסַד, חַתַّא יִכ'בִּרוֹ אִנּוֹ יִמכֶּן אתאַכַּ'רֶ שוַיّ עַנֶ ל-מַועֶדֶ ל-מֶקַרַּר."

אִל-וֻחוּש וַאפַקַת וּכֻּלّ אִשִׁי מַשַׁא בִּמוּגַ'בֶּ ל-בַּרנַאמֶג'. וִל-אַרנַבּ רָאח, וּצָאר יִמשִׁי שַׁוַיّ שַׁוַיّ, חַתַّא תאַכַּד אִנּוֹ וַקתֶ ל-עַדַא תַבַּעֶ ל-אַסַד פַאת מִיעַאדוֹ. וִצֶלֶ ל-אַרנַבּ וּתקַדַּם וּקַרַּב עלַא ל-אַסַד שַׁוַיّ שַׁוַיّ. שַׁאפוֹ ל-אַסַד, וּהֻוֶّ ג'וּעַאנֶ כּתִיר וּזַעלַאן אַכּתַר. וּמִן כֻּתרֶ ל-ג'וּע וִז-זַעַל אִחמַרַּתֶ עיוּנוֹ, חַתַّא צָארַת זַיّ ג'-גַ'מֶר, וַקַּפ עַ-רִג'לֵיה וּצָאח: "מִן וֵין ג'ִית? וּלֵיש הַת-תַאכִ'יר?"

קַאלֶ ל-אַרנַבּ: "אַנַא, יַא סִידִי, רַסוּלֶ ל-וֻחוּש, בַּעַתוּנִי לַעִנדַכּ, וּכַּאן ג'ַאי מַעִי כַּמַאן אַרנַבֶּ כּבִּיר וּסמִין מִנשַׁאן עַדַאכּ. וּפִי ט-טָרִיק לִחֶקנִי אַסַד וּאַכַ'דוֹ עַצבֶּן עַנִّי. וּלַמַّא קֻלת, אִנּוֹ הַאדַא ל-אַרנַבּ עַדַאכּ, יַא סִידִי, גַ'אוּבִנִי: "אַנַא הוֹן צָאחֶב הַאדִי ל-עַאבֶה, אַנַא הוֹן אִל-כֻּלّ פִי ל-כֻּלّ. הַאדִי ל-עַאבֶה וּכֻּלّ מַא פִיהַא מִן אַרד, סַגַ'ר, מַיّ, מַרעַא וּוֻחוּש – כֻּלַّהַא אִלִי, וּבַּסّ אִלִי!" וּזִיַאדֶה עַלַא הַאדַא כֻּלּוֹ סַבַּכּ וּשַׁתַמַכּ, יַא סִידִי וּסִיד כֻּלֶּ ל-עַאבֶה. וּהַיַּנִי ג'ִית מֶסתַעגֶ'ל אַכַ'בִּרַכּ בִּ-אלִי צָאר. וּאִחנַא כֻּלַּנַא תַחת אַמרַכּ, יַא מַלֶכּנַא!"

סִמֶעֶ ל-אַסַד הַאדַא ל-כַּלַאם, זִעֶלֶ כּתִ'יר וִעיוּנוֹ צָארַת תִקַדַח שַׁרַר, וּצָאח: "וֵינוֹ, הַאדַא אִלִّי בִּיתחַדַّאנִי? קוּם, יַא אַרנַבּ, וַרִّינִי מַטרַחוֹ! וֵין שֻׁפתוֹ?"

מה עשה? עמד ואמר לחבריו: "אם תתנו לי הזדמנות אחרונה וקטנה, אני מוכן לפטור אתכם מרוע וסכנת האריה העריץ הזה, אשר לא מחשב את חשבון החזק, ולא מרחם על החלש. מה דעתכם?"

ענו החיות: "כולנו מסכימים, אבל הזדרז, שלא יכעס האריה ונאבד את ההסכם."

אמר הארנב הקטן: "שלחו לאריה את החיה אשר נוהגת <מהרגלו> למסור את הקורבן לאריה, כדי שתודיע לו שייתכן שאאחר מעט את המועד המוסכם."

החיות הסכימו והכול הלך בהתאם התוכנית. הארנב הלך והחל לצעוד לאט לאט, עד שהיה בטוח שזמן ארוחת הצהריים של האריה עבר מועדו. הגיע הארנב והתקדם והתקרב אל האריה לאט לאט. ראה אותו האריה, והוא רעב מאוד וכועס עוד יותר. ומרוב הרעב והכעס האדימו עיניו, עד שנהיו כמו גחלים. נעמד על רגליו וצעק: "מאיפה באת? ולמה האיחור הזה?"

אמר הארנב: "אני, אדוני, שליח החיות, שלחו אותי אליך והיה בא איתי ארנב גדול ושמן בשביל ארוחת הצהריים שלך. ובדרך רדף אחריי אריה ולקח אותו בעל כורחי. וכשאמרתי שהארנב הזה הוא ארוחת הצהריים שלך, אדוני, ענה לי: 'אני כאן בעלי היער הזה, אני כאן הכול בכול. היער הזה וכל מה שבו, אדמה, עצים, מים, מרעה וחיות- כולם שלי, ורק שלי!' ובנוסף על כל זה, הוא קילל אותך וגידף אותך, אדוני, ואדון כל היער. והנה אני באתי ממהר, לידע אותך באשר ארע. ואנחנו כולנו לפקודתך <תחת ציוויך> מלכנו!"

שמע האריה את הדברים האלה, כעס מאוד ועיניו החלו לרשוף ניצוצות, וצעק: "איפה הוא, זה אשר קורא עלי תיגר <מתגרה בי>? קום, ארנב, הראה לי את מקומו! איפה ראית אותו?"

قام الأرنَب وصار يِمشي قُدّام الأسَد, حَتّى وِصلوا لَبير مَيّ عَميق ومَلان مَيّ. قرَّب الأرنَب مِن باب البير وتطلّع جُواتُه وقال: "هَيو هون, يا سيدي, تَعال شوفُه!"

إستَعَد الأسَد لَلمَعركِة, وقَّف شَعرُه وكشَّر عن أنيابُه. قَرَّب عَلى باب البير وتطلَّع. ولـمَّا تطلَّع, شاف ظّلُّه في الميّ. وما كانِش عِندُه أي شَك في كَلام الأرنَب, لإنُّه زَعَلُه مِن التَّحَدي مَنَعُه يفكّر في المسألِة, وبسُرعة وبقوَّة هَجَم, وقَفَز في الميّ مِنشان يُقتُل الأسَد التّاني, عدوُه, ويِنتقِم مِنُّه. والنَّتيجِة كانت, إنُّه غِرِق في البير ومات.

ورِجِع الأرنَب الشّاطِر لَلوُحوش. وحَكَالهُم عَن إللي صَار مَع الأسَد. فِرحَت الوُحوش كتير, وشَكرَت الأرنَب عَلى عَمَلُه, وصارَت تِحترِمُه وتشاورُه في كُل مشاكِلها, الزغيرِة ولِكبيرِة.

קַאמֶל-אַרנַבּ וּסָאר יִמשִׁי קֻדּאמֶל-אַסַד, חַתַּא וִסלוּ לַבִּיר מָיּ עַמִיק וּמַלַאן מָיּ. קָרַּבֶּל-אַרנַבּ מִן בַּאבֶּל-בִּיר וּתטַלַּע גֻוַּאתוֹ וּקַאל: "הַיּוֹ הוֹן, יַא סִידִי, תַעַאל שוּפוֹ!"

אִסתַעַדֶּל-אַסַד לַל-מַערַכֶּה, וַקַּף שַערוֹ וּכַשַּׁר עַן אַנִיַאבּוֹ. קָרַּבּ עַלַא בַּאבֶּל-בִּיר וּתטַלַּע. וּלַמַּא תטַלַּע, שַׁאף דִּלּוֹ פִּל-מָיּ. וּמַא כַּאנ-ש עִנדוֹ אַיּ שַׁכּ פִּי כַּלַאמֶל-אַרנַב, לַאִנּוֹ זַעַלוֹ מִנֶת-תַחַדִּי מַנַעוֹ יפַכֶּר פִּל-מַסאַלֶה, וּבּסֻרעָה וּבּקֻוֶּה הַגַּ׳ם, וּקַפַּז פִּל-מָיּ מִנשַאן יֻקתֹלֶל-אַסַדֶת-תַאנִי, עַדֻוּוֹ, וּיִנתקֶם מִנּוֹ. וִנ-נַתִיגֶ׳ה כַּאנַת, אִנּוֹ עִרֶק פִּל-בִּיר וּמַאת.

וּרִגֶ׳עֶל-אַרנַבֶּש-שָׁאטֶר לַל-וֻחוּש. וּחַכַּא-לְהֹם עַן אִלִּי סָאר מַעֶל-אַסַד. פִּרחַתֶל-וֻחוּשֶׁ כּתִיר, וּשַכַּרַתֶל-אַרנַבּ עַלַא עַמַלוֹ, וּסָארַת תִחתֶרמוֹ וּתשַׁאוַרוֹ פִּי כֻּלּ מַשַׁאכֶּלהַא, אִז-זעִ׳ירֶה וִלֶ-כּבִּירֶה.

קם הארנב והחל לצעוד לפני האריה, עד שהגיעו לבאר מים עמוקה ומלאה מים. התקרב הארנב לפתח <דלת> הבאר, והביט לתוכה ואמר: "הנה הוא כאן, אדוני, בוא ראה אותו!"
התכונן האריה לקרב, סמר שיערו וחשף את ניביו. התקרב לפתח הבאר והביט. וכאשר הביט, ראה את השתקפותו <צילו> במים. ולא היה לו כל ספק בדברי הארנב, כי כעסו מקריאת התגר מנע ממנו לחשוב בעניין. ובמהירות ובכוח תקף, וקפץ למים כדי להרוג את האריה השני, יריבו, ולהתנקם בו. והתוצאה הייתה שטבע בבאר ומת.

וחזר הארנב הפיקח לחיות, וסיפר להן על מה שקרה לאריה. שמחו החיות מאוד, והודו לארנב על מעשהו והחלו לכבד אותו ולהיוועץ בו בכל בעיותיהן, הקטנות והגדולות.